DZIENNIK

XIV. Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich w Poznaniu

Pod Redakcją prof. dr. A. Jakubskiego

Nr. 4 — **Poznań,** czwartek 14 września — R. 1933

†

Śp. prof. dr. Adam Karwowski

Organizację naszą i świat naukowy polski dotknął nagle cios nieubłagany, kryjąc kirem żałoby nasze dusze. Pękło zacne serce Tego, który jeszcze onegdaj stał wśród nas, przewodził naszym obradom, zagajając XIV. Zjazd Lekarzy i Przyrodników Polskich, był duszą i organizatorem niestrudzonym obu Zjazdów.

Wieść ta, zda się nieprawdopodobna, lotem błyskawicy obiegła wczoraj obradujące właśnie sekcje, wszystkich uczestników obu Zjazdów oraz miasto Poznań, budząc wszędzie powszechny, głęboki żal. Nieubłagany los zrządził, że ś. p. Zmarły padł właśnie w chwili, gdy pełen zapału cieszył się plonem wielkiego trudu i spoglądać mógł w tak ukochanym Poznaniu na tysiące współkolegów lekarzy i przyrodników polskich, obradujących wspólnie z przybyłymi do nas w gościnę przedstawicielami bratnich narodów słowiańskich. Jeszcze mamy w uszach Jego słowa budzące otuchę, zagrzewające do pracy, tchnące patrjotyzmem i zrozumieniem spólnoty słowiańskiej wobec urastających niebezpieczeńs w. Pracą, wiedzą i sercem służył Polsce, zasługując sobie w sercach naszych na pamięć niespożytą. Kornie schylamy czoła przed znojnym trudem wielkiego lekarza, uczonego i obywatela!

Cześć Jego pamięci!

Ś. p. prof. dr. Adam Karwowski urodził się 22 marca 1873 r. w Ostrowie, jako syn prof. dr. Stanisława Karwowskiego, znanego historyka wielkopolskiego. Do gimnazjum uczęszczał w Żeganiu i Głubczycach, gdzie w 17-tym roku życia zdał maturę z odznaczeniem. Słuchał medycyny na uniwersytetach w Würzburgu, Lipsku, Fryburgu badeńskim, Monachjum, Berlinie, Innsbrucku, przyczem doktorat z predykatem „summa cum laure“ uzyskał w r. 1895 w Fryburgu, gdzie też w lutym 1896 zdaje egzamin państwowy z predykatem „celująco“.

Następnie ś. p. prof. Karwowski udał się w podróż jako lekarz marynarki handlowej i zwiedził Brazylję, Argentynę, Chili, Urugwaj, Peru itd., potem Afrykę wschodnią, Madagaskar, Natal itd.

Powróciwszy do kraju, poświęcił się w dalszym ciągu studjom dermatologicznym, przyczem studja specjalne odbył u prof. Neissera w Wrocławiu, prof. Lassara, Josepha, Lohnsteina w Berlinie, Jacobiego w Fryburgu i w Hospital St. Louis w Paryżu. Przez półtora roku był sekundarjuszem w Zakładzie SS. Miłosierdzia w Poznaniu, w 1915 r. naczelnym lekarzem oddziału dermatologicznego Szpitala Miejskiego w Poznaniu.

Powołany do wojska był ordynarjuszem wojskowego szpitala dermatologicznego, poczem rok 1918 spędził na froncie francuskim, skąd ciężko chory przywieziony został w końcu 1918 r. do Poznania.

Tu, po wyzdrowieniu wstąpił natychmiast do armji polskiej w randze majora, przyczem wkrótce mianowany został podpułkownikiem i naczelnikiem szpitala wenerycznego w Poznaniu, pełniąc te obowiązki przez rok 1919, 1920 i 1921.

Równocześnie w r. 1919 objął ś. p. Zmarły stanowisko

naczelnego lekarza oddziału skórnego w szpitalu miejskim. W roku 1921 powołany został na wykładającego choroby skórne i weneryczne w Uniwersytecie Poznańskim.

W roku 1922 habilitował się w Uniw. Pozn. z chorób skórnych i wenerycznych, a w 1923 r. powołany został na stanowisko profesora Uniwersytetu.

Ś. p. prof. dr. Karwowski ceniony był ogólnie dla swej głębokiej wiedzy lekarskiej, przyczem był on autorem około 25 poważnych prac z zakresu chorób skórnych i wenerycznych.

Pozatem ś. p. Zmarły pracował na polu literackiem oraz społecznem.

Za zasługi swe ś. p. prof. Karwowski odznaczony był szeregiem wysokich orderów polskich i zagranicznych.

Ś. p. Zmarły był delegatem Senatu w r. 1928/29, członkiem Komisji lekarskiej Tow. Przyjaciół Nauk w Poznaniu, członkiem honorowym Związku Lekarzy Państwa Polskiego, Stow. Lekarzy Polskich w Warszawie, Towarzystw Lekarskich w Częstochowie i Lublinie, Czeskosłowackiego Tow. Dermatologów, Jugosłowiańskiego Tow. Dermatologów, wiceprez. Polskiego Tow. Dermatologicznego, prezesem Związku Lekarzy Polskich Okręgu Wielkopolskiego, prezesem Okręgu Wielkop. Wszechsłowiańskiego Związku Lekarzy, członkiem Rady Izby Lekarskiej Poznańsko - Pomorskiej, komandorem i wielkim oficerem orderu jugosłowiańskiego św. Sawy II klasy oraz komandorem orderu III klasy, Korony Jugosłowiańskiej i odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi.

Jak ustalił wczoraj Komitet porozumiewawczy Zjazdu, dziś 14 września na posiedzeniu plenarnem o godz. 9-tej prof. dr. J. Grochmalicki poświęci śp. Zmarłemu wspomnienie.

W piątek, dnia 15 bm. na zebraniu plenarnem, po zamknięciu Zjazdu nastąpi uroczysta Akademja ku uczczeniu prezesa Komitetu Organizacyjnego ś. p. profesora dr. Adama Karwowskiego. Przemówią: 1. przewodniczący Zjazdu rektor Leon Marchlewski; 2. Dr. Jakimiak Bol. imieniem Związku Lekarzy Słowiańskich; 3. Reprezentanci słowiańskich Związków lekarskich

Nabożeństwo żałobne za duszę śp. Zmarłego odbędzie się w piątek, 15 bm. o godz. 9 rano w kościele św. Marcina.

Pogrzeb odbędzie się z kaplicy szpitala garnizonowego w piątek o godz. 4-tej, gdzie przemówi reprez. Związku Lekarzy Polsk. Pochód żałobny wyruszy przed Uniwersytet, gdzie przemówi rektor Runge.

Drugi dzień XIV. Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich

Drugi dzień obrad XIV. Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich upłynął na pracy naukowe w plenum i sekcjach zgodnie z programem.

Drugie plenarne posiedzenie zagaił w Auli Uniwersyteckiej prezes Zjazdu prof. dr. Leon Marchlewski z Krakowa. Wygłoszono dwa wykłady. Gen. dr. S. Roupert z Warszawy mówił na temat: „Nauka polska a zagadnienie obrony kraju". Prof. dr. Hirschfeld z Warszawy wygłosił odczyt na temat: „Zagadnienie współżycia drobnoustrojów i człowieka". Oba tematy zwabiły bardzo licznych uczestników Zjazdu, wśród których zauważyliśmy bardzo wielu lekarzy wojskowych.

Po ukończeniu posiedzenia plenarnego rozpoczęły się obrady sekcyjne, odbywające się w trzydziestukilku punktach miasta.

Z obrad sekcyj

Sekcja Radjologiczna.

Posiedzenia sekcji, będącej równocześnie IV. Zjazdem Polskiego Lekarskiego Towarzystwa Radjologicznego, otworzył w imieniu Komitetu Sekcji Radjologji jak też imieniem Zarządu, przewodniczący Towarzystwa doc. dr. A. Elektorowicz (Warszawa), witając serdecznie przybyłych gości z Czechosłowacji i Jugosławji, jak też członków Towarzystwa, przybyłych z całej Polski. Na przewodniczących pierwszego posiedzenia zostali wybrani przez aklamację prof. dr. Kr. Hynek z Pragi i doc. dr. Zawadowski z Warszawy, sekretarjat objął dr. Karwowski z Zakopanego. Ilość osób obecnych na posiedzeniu 67. Dr. Sabat i Kochanowski (Warszawa) wygłosili referat o „schorzeniach kręgosłupa w obrazie radjoligicznym". Pozatem wygłosili odczyty prof. L. Popović z Zagrzebia, doc. dr. Polland z Pragi, doc. dr. J. Sigmund z Pragi i dr. Grynkraut (Warszawa). Dr. Sabat przedstawił skonstruowany przez siebie aparat do radjografji intrarektalnej, oraz wyniki rozpoznawcze uzyskane zapomocą tej metody, demonstrując licznemi przeźroczami. Ze względu na brak czasu 9 odczytów nie zdołano wygłosić.

Na drugiem posiedzeniu w dniu 13. 9. o godz. 9-tej obecnych osób 53. Przewodniczą posiedzeniu prof. L. Popović z Zagrzebia i dr. R. Meisels ze Lwowa, sekretarz dr. Osiński (Sosnowiec). Posiedzenie to poświęcono promienio - lecznictwu w chorobach narządów kobiecych. Referat główny wygłosił dr. R. Meisels z Lwowa. Pozatem doc. dr. Novak z Pragi przedstawił w imieniu prof. dr. Ostrcila specjalną metodę, używaną w klinice ginekologicznej Uniw. Karola w Pradze oraz wygłosił odczyt o obecnym stanie Cuzie Terapji w Czechosłowacji.

Dr. Vidaković z Zagrzebia zdał w treściwym referacie sprawę z stanu i wyników lecznictwa promieniami Rentgena i radu w Jugosławji ze szczególnem uwzględnieniem centralnego Instytutu Radjologicznego Uniwersytetu w Zagrzebiu (kierownik prof. L. Popović). Pozatem wygłoszono 4 odczyty z zakresu promienio-lecznictwa.

W czasie posiedzenia nadeszła smutna wiadomość o śmierci przewodniczącego Zjazdu śp. prof. Adama Karwowskiego. Przewodniczący zebrania prof. dr. L. Popović zawiadamiając o tej bolesnej stracie zebranie, udzielił głosu doc. dr. Elektorowiczowi przewodniczącemu Towarzyst.,

który wygłosił krótkie przemówienie, poświęcone pamięci zmarłego, podnosząc zasługi jego jako profesora, kolegi, organizatora i pioniera oraz krzewiciela myśli zjednoczenia Słowiańskiego. Pamięć drogiego wszystkim Zmarłego uczcili zebrani przez powstanie. Na znak żałoby posiedzenie przerwano na pięć minut.

W dalszym ciągu zebrania wyglosili referaty: dr. Reźnikow (Warszawa), dr. Grabowski (Lwów).

Następne posiedzenie Sekcji Radjologji odbędzie się 13. 9. 33. o godz. 15-tej.

Związek rentgenologów, rado-aktiwo i elektroterapentów Słowiańskich.

Zgromadzeni na IV. Zjeździe Wszechsłowiańskiego Związku Lekarzy i na XIV. Zjeździe Lekarzy i Przyrodników Polskich przedstawiciele Czechosłowackiego, Jugosłowiańskiego i Polskiego Towarzystwa Radjologicznego, powzięli uchwałę zjednoczenia się w Związku rentgenologów, rado,-aktiwo i elektroterapentów Słowiańskich.

Utworzony Związek staje się sekcją Wszechsłowiańskiego Związku Lekarzy. Celem Związku będzie współpraca na polu naukowem, zawodowem i społecznem przez urządzanie wspólnych zjazdów naukowych, wymianę sił naukowych, jako gości, na Słowiańskich Uniwersytetach, propagandę naukowych prac autorów słowiańskich w czasopismach krajowych i zagranicznych oraz przez ścisłą współpracę członków Związku w zasadniczych sprawach Zjazdów Międzynarodowych.

Komitet delegatów poszczególnych Towarzystw Radjologicznych w osobach: prof. L. Popović (Zagreb), doc. dr. Janković (Beograd), prym dr. F. Kuust (Ljublana), doc. dr. B. Polland (Praga), doc. dr. F. Novak (Praga), doc. dr. A. Sigmund (Praga), prof. dr. K. Mayer (Poznań), doc. dr. A. Elektorowicz (Warszawa), dr. St. Gądek (Warszawa), wybrał na przewodniczącego Związku prof. dr. Kr. Hynka z Pragi, na zastępcę przewodniczącego prof. L. Popovića z Zagrzebia. Rada delegatów wymienionych powyżej stwierdzając, że nawet w krajach słowiańskich brak jest znajomość własnej literatury słowiańskiej i że pierwszem obowiązkiem każdego słowiańskiego lekarza jest korzystanie z własnych źródeł naukowych, postanowiła wydawać czasopismo w jednym z języków światowych, zawierające obok prac oryginalnych przegląd całego dorobku naukowego słowiańskiego z dziedziny specjalności Związku.

3. Sekcja Chemiczna.

Uchwała w sprawie obchodu setnej rocznicy śmierci Jędrzeja Śniadeckiego.

Obrady odbywają się naogół zgodnie z programem, z tem, że pierwszy referat prof. K. Dziewońskiego z Krakowa z powodu nieprzybycia prelegenta spadł z porządku dziennego, a jako pierwszy punkt obrad odbyło się zgłoszenie i uchwalenie wniosku prof. K. Sławińskiego z Wilna w sprawie obchodu setnej rocznicy śmierci Jędrzeja Śniadeckiego.

WNIOSEK

postawiony i uchwalony na I-szem posiedzeniu Sekcji III-ej Chemicznej **w sprawie obchodu setnej rocznicy śmierci Jędrzeja Śniadeckiego.**

W roku 1938 przypada setna rocznica zgonu Jędrzeja Śniadeckiego, twórcy Teorji Jestestw Organicznych, autora pierwszego polskiego podręcznika chemji, jednego z najpotężniejszych umysłów początku dziewiętnastego wieku.

Po świetnym okresie Komisji Edukacji Narodowej z chwilą utraty niepodległości, gasły jedno po drugiem ogniska nauki naszej i twórcza myśl polska musiała szukać obcych warsztatów pracy skąd prawie nigdy nie wracała do swego źródła i ginęła dla nauki polskiej. Po odzyskaniu niepodległości staramy się wydobyć nasz dorobek naukowy z pyłu stuletniej niewoli i w związku z tem święcimy rocznice i składamy hołd bojownikom o naukę polską.

Wobec wyjątkowych zasług Jędrzeja Śniadeckiego w celu należytego przygotowania obchodu, po porozumieniu się z Zarządem Polskiego Towarzystwa Chemicznego i Prezydjum Sekcji Chemicznej XIV. Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich w imieniu III-go Zjazdu Chemików, który delegował prof. Józefa Zawadzkiego i prof. Kazimierza Sławińskiego, aby na XIV. Zjeździe Lekarzy i Przyrodników Polskich podjąć sprawę obchodu setnej rocznicy śmierci Jędrzeja Śniadeckiego, zglaszamy wniosek, aby XIV. Zjazd Lekarzy i Przyrodników zechciał wybrać Komisję, która łącznie z Komisją III-go Zjazdu Chemików, po porozumieniu się z zarządami towarzystw lekarskich, przyrodniczych, farmaceutycznych i weterynaryjnych, powołałaby Komitet ku uczczeniu zasług Jędrzeja Śniadeckiego i zleciła mu zorganizowanie obchodu w roku 1938.

23. Sekcja Chirurgji i Ortopedji.

Obrady w sali wykładowej Kliniki Chirurgicznej U. P. w Szpitalu Przemienienia Pańskiego, ul. Długa 1.

Wtorek, 12. września 33, godz. 15,,30. — I. posiedzenie naukowe.

Prezydjum honorowe: Prof. Dr. S. Kostlivy (Bratisława), przewodniczący Doc. Dr. A. Wojciechowski. Sekretarze stali: Dr. Byszewski (Warszawa) i Dr. S. Winter (Poznań).

Po ukonstytuowaniu się prezydium przystąpiono do pierwszego tematu głównego „Leczenie nowotworów złośliwych" referent: Prof. Dr. A. Jurasz (Poznań), koreferent: Prof. Dr. K. Mayer (Poznań).

Obydwa tematy główne ilustrowane tablicami statystycznemi wzgl. przeźroczami.

W dyskusji nad tematami głównemi przemawiali:

Doc. S. Laskownicki (Lwów): Leczenie raka pęcherza. Dr. W. Bross (Lwów): Leczenie operacyjne raka krtani. Dr. Michałowski (Lwów): Leczenie chirurgiczne raka piersi. Dr. Onyszkiewicz (Lwów): Leczenie operacyjne raka warg. Dr. Szymonowicz (Lwów): Leczenie operacyjne nowotworów szczęk. Prof. Dr. Ostrowski (Lwów): Ogólne omówienie wyników kliniki lwowskiej na podstawie wyżej wygłoszonych referatów współpracowników kliniki.

Sekcja Weterynaryjna.

Dnia 12 września 1933 r. o godz. 15 odbył się w sali Wyższej Szkoły Handlowej przy ul. Wały Zygmunta Starego 2—4 III. Walny Zjazd Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych Rzplitej Polskiej z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie. 2. Wybór Prezydjum Zjazdu. 3. Sprawozdanie Zarządu Głównego. 4. Wybór Zarządu Głównego. 5. Wolne wnioski.

Zebranie zagaił Prezes Zarządu Głównego dr. A. Koskowski. Powitalne przemówienia wygłosili: 1. Prof. dr. Z. Markowski w imieniu Pana Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych. 2. Płk. dr. med. wet. K. Zagrodzki w imieniu Pana Ministra Spraw Wojskowych.

Obradom przewodniczył płk. M. Kowalewski, szef służby weterynaryjnej DOK Poznań.

Po wysłuchaniu i przedyskutowaniu niezwykle szczegółowo opracowanego sprawozdania Zarządu Głównego — złożonego przez Sekretarza Generalnego płk. lek. wet. mag. pr. M. Marczewskiego, przystąpiono do wyboru władz Zarządu Głównego.

W wyniku wyborów weszli do Zarządu Głównego: J. Braun, St. Dowgiałło, St. Jakubowski, A. Koskowski, A. Lenkiewicz, M. Łabędź, A. Mackiewicz, M. Marczewski, K. Millak, H. Szwejkowski, Z. Zaniewski, E. Złotnicki wszyscy z Warszawy. L. Dobiasz ze Lwowa, Wł. Guzek, z Krakowa, K. Klabecki z Poznania.

Sekcja Leśnictwa.

10. 9. 1933 r. wpłynęły nowe referaty:

Królikowski Lucjan: „Badania nad rozkładem ściółek i próchnic leśnych. Sarnowski Jerzy: „Zależność rozwoju drzewostanów sosnowych od stopnia zabagnienia".

12. 9. 1933 r.

O godz. 15-tej do 16,30 odbyło się w obecności 220 uczestników I-sze posiedzenie plenarne z odczytem p. prof. Józefa Paczoskiego pod tyt.: „Walka o byt w lesie". Przewodniczył p. prof. Juljan Rafalski.

O godz. 16,30 do 18,00 odbyło się I-sze posiedzenie podsekcji I-szej Ogólnych Zagadnień Leśnictwa z referatami p. prof. Władysława Jedlińskiego pod tyt.: „Zagadnienie dalszej rozbudowy metodyki usuwania subjektywizmu przy badaniach drzewostanu i jego struktury, szczególnie w związku z badaniami doświadczalnemi", i p. prof. Stefana Studniarskiego pod tyt.: „Nowe poglądy o zagadnieniu rentowności gospodarstwa leśnego".

Połączone sekcje rolnicze.

Połączone sekcje rolnicze XIV-go Zjazdu Lekarzy i Przyrodników rozpoczęły swe obrady zgodnie z programem we wtorek popołudniu o godz. 15.30 w sali wykładowej Zakładu Uprawy Roli i Roślin U. P. na Solaczu. Zebranych powitał przemówieniem gospodarz ogólny tych sekcyj prof. J. Sypniewski, poczem po wspólnej fotografji uczestnicy podzielili się na 2 sekcje przewidziane programem, obradujące oddzielnie: sekcję wytwórczości roślinnej i sekcję wytwórczości zwierzęcej.

Posiedzenie sekcji produkcji roślinnej zagaił gospodarz tej sekcji prof. Z. Pietruszczyński, proponując na przewodniczącego obrad p. prof. Jana Włodka z Krakowa a na sekretarza Dra E. Chroboczka z Warszawy. Po ukonstytuowaniu się prezydjum przystąpiono do wysłuchania referatów. Na popołudniowym posiedzeniu wygłoszone zostały referaty prof. inż. Biedrzyckiego z Warszawy p. t. „Czynniki warunkujące przechodzenie ziarn przez sita", oraz drugi referat tegoż referenta p. t. „Dodatnie i ujemne zjawiska zachodzące przy pracy narzędzi w roli". Pozatem wysłuchano referaty D-ra Wierzbowskiego z Warszawy p. t. „Proces czyszczenia i sortowania ziarn przy pomocy prądu powietrza", oraz D-ra Stefana Kelera p. t. „Wólek zbożowy i obecny stan wiedzy w jego zwalczaniu".

W środę, dnia 13. września odbyło się drugie z kolei posiedzenie komisji w godzinach rannych, na którym wygłoszone zostały następujące referaty: prof. R. Rouperta z Krakowa o nowym sposobie zwalczania raka ziemniaczanego, prof. inż. Smoleńskiego z Warszawy p. tyt. „Skład chemiczny dzisiejszych buraków cukrowych". prof. Z. Pietruszczyńskiego p. t. „Badania nad wpływem światła na kiełkowanie nasion" i D-ra E. Chroboczka p. t. „Wpływ warunków zewnętrznych na tworzenie się pędów nasiennych u buraka". Wszystkie referaty wywołały ożywioną dyskusję licznie zebranych uczestników.

Dnia 12. września równocześnie ukonstytuowała się komisja produkcji zwierzęcej, którą zagaił Doc. Dr. T. Konopiński. Na przewodniczącego pierwszego i drugiego dnia obrad wybrano prof. Prawocheńskiego z Krakowa, a na przewodniczącego trzeciego dnia obrad prof. Pańkowskiego.

W pierwszym dniu obrad referaty wygłosili: prof. E. Lelesz z Wilna p. t. „Nowe metody analizy biologicznej i ich znaczenie dla wytwórczości zwierzęcej", Dr. A. Przeździecka-Jędrzejewska p. t. „Wpływ kompleksu witamin B na laktację". Dyskusja nad temi dwoma referatami przeciągnęła się do godz. 19-tej. a wobec tego inne referaty odłożono na dzień następny.

We środę jako w drugi dzień obrad wygłosili referaty: prof. T. Marchlewski z Krakowa p. t. „Typ konika włościańskiego na Wołyniu", oraz drugi referat p. t. „Doświadczenia nad mlecznością i płodnością owcy fryzyjskiej w krzyżówce z karakułami", wreszcie trzeci referat p. t. „Wpływ hormonów płciowych przedniego płatu przysadki mózgowej na nieśność". Prof. R. Prawocheński wraz z Dr. Ślizińskim wygłosił referat p. t.: „Doświadczenia nad thyreoidyzacją kaczek" i wreszcie Doc. Dr. Konopiński p. t. „Żywotność prosiąt różnych ras w Wielkopolsce"

Komunikaty

Odbywający się w ramach sekcji V. **Zjazd Delegatów Ligi Ochrony Przyrody w Polsce** obradować będzie 15 września br. w piątek, od godz. 12-tej w Uniwersytecie, Wały Wazów 26, sala nr. 18 (mała Aula) z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie zjazdu przez prezesa Zarządu Głównego.
2. Wybór prezydjum zjazdu.
3. Odczytanie protokółu z poprzedn. zjazdu.
4. Sprawozdanie Zarządu Głównego z działalności Ligi za rok 1932.
5. Sprawozdanie Głównej Komisji Rewiz.
6. Dodatkowe sprawozdanie informacyjne Zarządu Głównego z działalności w r. 1933 i plan działalności.
7. Zmiana par. 10 statutu.
8. Wnioski.
9. Zamknięcie zjazdu.

Za Zarząd Główny Ligi
Prezes: Prof. Dr. B. Hryniewiecki.
Sekretarz W. Romanow

Zwiedzanie Ogrodu Botanicznego dla wszystkich zainteresowanych tą instytucją odbędzie się w piątek, 15 września br. o godz. 8-mej rano. Dojazd tramwajem nr. 7, przystanek końcowy.

Członkowie Zjazdów, interesujący się zagadnieniem alkoholizmu, proszeni są o przybycie na posiedzenie Podsekcji dla walki z alkoholizmem, zorganizowanej przez Koło Lekarzy Abstynentów pod przewodnictwem prof. dr. P. Gantkowskiego. Wykłady odbędą się w czwartek od godz. 15 w Domu Akademickiego, Wały Leszczyńskiego 6.

Dodatkowo zgłoszone wykłady.

Józef Mikulski, Kraków „Próba charakterystyki zoogeograficznej jętek (Ephemeroptera) fauny Polski", który odbędzie się we czwartek popołudniu na posiedzeniu sekcji zoologiczno-anatomicznej.

Odwołane wycieczki!

Wycieczki do Inowrocławia i Ciechocinka, do Gołuchowa i do Małopolski ze względu na małą ilość zgłoszeń nie odbędą się.

Biuro Zjazdu ref. wycieczek.

Depesze gratulacyjne

Prezydjum XIV. Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich odebrało następujące telegramy gratulacyjne:

1. Nie mogąc przybyć osobiście na otwarcie Zjazdu składam najlepsze życzenia pomyślnych wyników obrad dla dobra nauki polskiej.

Czesław Michałowski,
minister sprawiedliwości, — Warszawa.

* * *

2. Dziękując uprzejmie za zaproszenie do udziału w XIV. Zjeździe Lekarzy i Przyrodników Polskich proszę o łaskawe wytłumaczenie mnie, iż z powodu choroby w rodzinie przybyć nie mogłem.

Zjazdowi życzę osiągnięcia jak najlepszych rezultatów dla dobra nauki polskiej i Społeczeństwa Polskiego.

Polską Akademję Umiejętności reprezentować będzie, jej wiceprezes p. Wojciech Świętosławski.

Stanisław Kutrzeba,
Sekretarz Gener. Polsk. Akademji Umiejętn.

* * *

3. Zarząd Lwowskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Fizycznego przesyła najlepsze życzenia owocnych obrad.

4. Stowarzyszenie Polskich Lekarzy i Dentystów w Ameryce przesyła XIV. Zjazdowi Lekarzy i Przyrodników Polskich serdeczne życzenia owocnej pracy.

* * *

5. Łuckie Towarzystwo Lekarskie zasyła XIV. Zjazdowi Lekarzy i Przyrodników w Poznaniu gorące słowa powitania i życzenia ażeby prace Zjazdu dały jaknajkorzystniejszy wynik ku chlubie imienia Polski i dla dobra ludzkości.

* * *

6. Polska Liga Przeciwalkoholowa śle XIV. Zjazdowi Lekarzy i Przyrodników Polskich życzenia pomyślnych obrad i wyników poważnych, szczególnie w dziedzinie zwalczania chorób społecznych.

Prof. **E. Piasecki,** prezes, ks. **T. Gałdyński,** sekretarz generalny.

* * *

7. Koło Lekarzy w Truskawcu wita XIV. Zjazd Lekarzy i Przyrodników Polskich.

Prezes dr. **Zenon Pelczar,** sekr. dr. **St. Then.**

* * *

8. XIV. Zjazdowi Lekarzy i Przyrodników Polskich przesyła życzenia owocnych obrad.

Redakcja Medycyny Praktycznej i Patalogji
K. Bross.

* * *

9. Związek Wszechsłowiański w Polsce z radością wita XIV. Zjazd Lekarzy i Przyrodników Polskich, życząc Im owocnej pracy.

Prezes **Rogowicz,** sekretarz docent **Gołąbek.**

* * *

10. XIV. Zjazdowi Lekarzy i Przyrodników Polskich Polskie Powszechne Towarzystwo Farmaceutyczne składa życzenia jaknajpomyślniejszych rezultatów w rozwoju kultury polskiej i twórczości naukowej.

Filipowicz, prezes.

* * *

11. W imieniu Polskiego Powszechnego Towarzystwa Farmaceutycznego i Związku Właścicieli Aptek miasta stołecznego Poznania zasyłamy życzenia owocnych obrad.

Majerowicz, Skarżyński.

* * *

12. Składając wyrazy najgłębszej czci, hołdu i przywiązania dostojnemu protektorowi nauki Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej Prof. Dr. Ignacemu Mościckiemu oraz pozdrowienia przedstawicielom bratnich słowiańskich narodów, przesyłamy XIV. Zjazdowi Lekarzy i Przyrodników Polskich jaknajserdeczniejsze życzenia owocnych obrad.

Związek Zawodowy Farmaceutów Pracowników Rzeczypospolitej Polskiej — **Edmund Szyszko,** prezes.

* * *

13. Serdeczne życzenia owocnej pracy dla chwały nauki polskiej.

Związek Farmaceutów Pracowników Oddział Lubelski.

* * *

14. Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Walki z Alkoholizmem „Trzeźwość" ma zaszczyt przesłać Zjazdowi najlepsze życzenia owocnych obrad.

Prezes **Marja Mòczydłowska.**

15. W dniu wielkiego święta nauki polskiej Jej najświetniejszym przedstawicielom składają hołd.

Chemiczne Farmaceutyczne Zakłady Przemysłowe, **Franciszek Karpiński,** Warszawa.

* * *

16. Nie mogąc z powodu niezdrowia przybyć do Poznania przesyłam XIV. Zjazdowi Lekarzy i Przyrodników Polskich życzenia owocnej pracy.

Prof. **Janiszewski,** b. minister zdrowia, Warszawa.

* * *

17. Nie mogąc być osobiście na Zjeździe w Poznaniu składam w imieniu własnem i katedry, którą reprezentuję jaknajserdeczniejsze życzenia wszelkich korzyści naukowych i zespolenia Lekarzy i Przyrodników Słowiańskich.

Prof. dr. **Wincenty Lepkowski,** dyr. Inst. Stomatologicznego U. J. w Krakowie.

* * *

18. Nie mogąc niestety z powodu choroby przybyć na Zjazd przesyłam najserdeczniejsze życzenia owocnej pracy obfitującej w bujne i piękne plony ku chwale polskiej nauki.

Prof. **Beck,** Lwów.

* * *

19. Nie mogąc być osobiście na Zjeździe przesyłam w imieniu własnem i całej Kliniki Neurologicznej Krakowa serdeczne życzenia bogatych plonów zjednoczonej myśli naukowej polskiej.

Prof. **Pieńkowski.**

* * *

20. Nie mogąc wziąć osobiście udziału w Zjeździe ze względów służbowych przesyłam życzenia owocnej pracy Zjazdu i pomyślnych wyników obrad.

Szemioth, dyr. Lasów Państwowych, Wilno.

* * *

21. W imieniu pracowników Państwowego Muzeum Zoologicznego przesyłam życzenia owocnych obrad.

Wacław Roszkowski, dyr. Muzeum.

* * *

22. Najlepsze życzenia obfitych owoców naukowych i społecznych. Dzieli nas przestrzeń — łączy serce i myśl.

Dr. **Fronczak** — Buffalo.

* * *

23. W uroczystym dniu otwarcia XIV. Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich przesyłam wyrazy głębokiej czci i hołdu dla niezmordowanej pracy tych wszystkich, których wysiłkiem nauka polska zajęta należne jej w świecie poczesne miejsce.

Dr. **Czesław Stankiewicz,** Warszawa.

* * *

24. Witając XIV. Zjazd Lekarzy i Przyrodników Polskich życzę owocnej pracy.

Dr. **Juljan Podwiński,** Wilno.

* * *

25. Nie mogąc z powodu niezdrowia wziąć osobiście udziału w Zjeździe zasyłam życzenia pracy jaknajbardziej owocnej.

Tadeusz Wiśniowski, Warszawa.

26. Z prawdziwym żalem zawiadamiając o niemożności przybycia, zasyłam najlepsze życzenia pięknych wyników.

Dicksten, Warszawa.

* * *

27. Presidium Ministerské Rady w Praze děkuje za laskavé pozváni k Vašemu Sjezdu, omlouvá svoji nepřitomnost a přeje sjezdowým pracem plno zdaru.

* * *

28. Presidium Ministerstva Zemědělstvi Ceskoslovenské Republiky dovoluje si vzdáti dik za zaslané pozváni k slavnosnimu zahájenl Vámi pořádaného Sjezdu a přeje Sjezdu mnoho zdaru, žádá však, abyste laskavě omluvili, že z duvodů úsporný nemůže vyslati k tomuto slavnostnimu zahájeni Sjezdu svého delegáta.

* * *

29. Najserdeczniejsze pozdrowienia z okazji otwarcia Kongresu oraz życzenia najpomyślniejszych obrad zasyła

dr. Culumovic Zagrzeb.

„Trzeźwość“, naczelny organ ruchu przeciwalkoholowego w Polsce, pod redakcją p. Jana Szymańskiego, referenta do spraw walki z alkoholizmem w Departamencie Sł. Zdrowia Min. Opieki Społ., w zeszycie poświęconym Zjazdowi, podaje szereg wysoce interesujących prac i głosów wybitnych lekarzy, m. in. prof. Gantkowskiego, drów Ostromęckiego, Orzechowskiego, Skalskiego, Hnatkiewicza, Kuropatwińskiego, Mitkiewicza, Borkowskiego, Dąbrowskiego. Zeszyt ten otrzymują członkowie Zjazdu bezpłatnie w biurze zjazdowem.

Dalszy ciąg Listy Uczestników Zjazdu ogłosimy w numerze jutrzejszym!

Nakładem Komitetu Organizacyjnego XIV Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich w Poznaniu.
Czcionkami Drukarni Wydawniczej Fr. Krajna Sp. z o. o., Poznań ul. Strzałowa 2 a.